

॥ అథ తీవుద్వివైయజే చాలకాండే ద్వీత్తింజ స్నేర్ధః ॥

బ్రహ్మయోనిర్గుహాసీత్ కుశో నామ మహాతపాః ।

అక్షిష్టప్రతధర్గజ్ఞః సజ్జనప్రతిపూజకః ॥ 32.1 ॥

స మహాత్మా కులీనాయాం యుక్తాయాం సుగుణోల్భజాన్ ।

వైదర్ఘ్యం జనయామాస చతురస్సుదృశాన్ సుతాన్ ॥ 32.2 ॥

కుశామ్భం కుశనాభం చ అధూర్తరజసం వసుమ్ ।

దీప్తియుక్తాన్ మహేశాపోన్ క్షత్రధర్గచికీర్షయా ॥ 32.3 ॥

తానువాచ కుశః పుత్రాన్ ధర్మిష్టాన్ సత్యవాదినః ।

త్రియతాం పాలనం పుత్రాః ధర్గం ప్రాప్యుధ పుష్టులమ్ ॥ 32.4 ॥

బుషేష్టు వచనం బ్రుత్వా చత్వారో లోకసమృతాః ॥

నివేశం చక్రిరే సర్వే పురాణాం నృవరాస్తదా ॥ 32.5 ॥

కుశామ్భస్తు మహాతేజాః కౌశామ్భిమకరోత్పరీమ్ ।

కుశనాభస్తు ధర్గాత్మా పురం చక్రే మహేశాదయమ్ ॥ 32.6 ॥

అధూర్తరజసో రామ ధర్గారణ్యం మహీషతిః ।

చక్రే పురవరం రాజా వసుశ్చక్రే గిరిప్రజమ్ ॥ 32.7 ॥

ఏషా వసుమతీ రామ వసోస్తుస్య మహాత్మినః ।

ఏతే శైలవరాః పంచ ప్రకాశన్తే సమాప్తతః ॥ 32.8 ॥

సుమాగధీ నదీ రమ్య మగధాన్ విశ్రుతాయయో ।

పంచానాం శైలముఖ్యానాం మధ్యే మాలేవ శోభతే ॥ 32.9 ॥

శైషా హి మాగధీ రామ వసోస్తుస్య మహాత్మినః ।

పూర్వాభిచరితా రామ సుక్ష్మిత్రా సస్యమాలినీ ॥ 32.10 ॥

కుశనాభస్తు రాజర్షిః కన్యాశతమనుత్తమమ్ ।

జనయామాస ధర్గాత్మా పుష్టుతాచ్యం రఘునాన్నన ॥ 32.11 ॥

తాస్తు యోవనశాలిన్యః రూపవత్యస్యలంకృతాః ।

ఉద్యానభూమిమాగమ్య ప్రావృషీవ శతప్రాదాః ॥ 32.12 ॥

గాయన్తో నృత్యమానాశ్చ వాదయన్వశ్చ సర్వశః ।

అమోదం పరమం జగ్నుః వరాభరణభూషితాః ॥ 32.13 ॥

అథ తాశ్చారుసర్వంగ్యః రూపేణాప్రతిమా భువి ।

ఉద్యానభూమిమాగమ్య తారా ఇవ ఘనాస్తరే ॥ 32.14 ॥

తాస్పర్వగుణసమ్మన్యః రూపయౌవనసంయుతః ।
దృష్టో సర్వత్కుకో వాయుః ఇదం వచనమబ్రహ్మిత్ ॥ 32.15 ॥

అహం వః కామయే సర్వాః భార్య మమ భవిష్యథ ।
మానుషస్తుజ్యతాం భావః దీర్ఘమాయురవాస్యథ ॥ 32.16 ॥

చలం హి యౌవనం నిత్యం మానుషేషు విశేషతః ।
అక్షయ్యం యౌవనం ప్రాప్తాః అమర్యశ్చ భవిష్యథ ॥ 32.17 ॥

తస్య తద్వచనం ప్రత్యో వాయోరక్తిష్టకర్గ్మః ।
అపహస్య తతో వాక్యం కన్యాశతమధాబ్రహ్మిత్ ॥ 32.18 ॥

అష్టవ్శరసి భూతానాం సర్వోషాం త్వం సురోత్తము ।
ప్రభావజ్ఞాః స్నేతే సర్వాః కిమస్మానవమన్యసే ॥ 32.19 ॥

కుశనాభసుతాస్పర్వాః సమర్థాస్మాం సురోత్తము ।
స్ఫ్ఱానాచ్యావయితుం దేవం రక్షామస్తు తపో వయమ్ ॥ 32.20 ॥

మాభూత్య కాలో దుర్గైధః పితరం సత్యవాదినమ్ ।
నావమన్యస్య ధర్మేణా స్వయం వరముపాస్మైహ ॥ 32.21 ॥

పితా హి ప్రభురస్మాకం దైవతం పరమం హి నః ।
యస్య నో దాస్యతి పితా స నో భర్తా భవిష్యతి ॥ 32.22 ॥

తాసాం తద్వచనం ప్రత్యో వాయుః పరమకోపనః ।
ప్రవిష్య సర్వగాత్రాణి బభంజ భగవాన్ ప్రభుః ॥ 32.23 ॥

తాః కన్యా వాయునా భగ్యాః వివిశుర్పుపతేర్పుహమ్ ।
ప్రాపతన్ భువి సమ్మాన్తాః సలజ్జస్మాప్తిచనాః ॥ 32.24 ॥

స చ తా దయితా దీనాః కన్యాః పరమశోభనాః ।
దృష్టో భగ్యాప్తదా రాజా సమ్మాన్త ఇదమబ్రహ్మిత్ ॥ 32.25 ॥

కిమిదం కధ్యతాం పుత్ర్యః కో ధర్మమవమన్యతే ।
కుబ్బాః కేన కృతాః సర్వాః వేష్టన్తో నాభిభాషథ ।
ఏవం రాజా వినిశ్చయ్య సమాధిం సన్మధే తతః ॥ 32.26 ॥

॥ ఇత్త్విర్మై తీర్మద్వితోయజే చాలకాండే న్యత్తింశ స్ఫుర్తః ॥
“ఫులశ్చుతిః”

కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం ప్రియశ్చ ముఖ్యాస్మిభముత్తమం చ ।
ప్రత్యో శుభం కావ్యమిదం మహర్షం ప్రాప్తితి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥
“శ్రీరైముహంబ్రు ఏరీబ్రుహ్మజే నీమః”

అధ్యాత్మికోద్ధరణాప్యే ఉత్సత్తుల్పుర్కరంజే వికోనీస్సప్తుతమస్మర్హః

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

అథ వర్షపహస్రేణ, తాం పితామహ ఆయయౌ ।

దారుణం హి తపస్సిద్భై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥ 1 ॥

మనమైవ ప్రణమైవనం, సా తదైవ స్థితా సతీ ।

కో వరః క్షుచ్ఛమాయాం లమ్, ఇతి చిన్తాన్వితాం భవత్ ॥ 2 ॥

ఆస్మితం ప్రార్థయిష్యై హం, వరమేకమిమం విభుం ।

అనాయసీ చాయసీ చ, స్యామహం జీవసూచికా ॥ 3 ॥

అస్యాక్ష్య ద్వివిధా సూచిః, భూత్యా లక్ష్యా విశామ్యహం ।

ప్రాణినాం సహసర్యోషాం, హృదయం సురభిర్యథా ॥ 4 ॥

యథాభిమతమేతేన, గ్రేసేయం సకలం జగత్ ।

క్రమేణ క్షుద్వినాశాయ, క్షుద్వినాశః పరం సుఖమ్ ॥ 5 ॥

ఇతి సంచిన్తయంతీం తామ్, ఉవాచ కమలాలయః ।

అన్యాదృశ్య ప్రథా దృష్టౌ, ప్తనితాభరవోపమమ్ ॥ 6 ॥

బ్రహ్మావాచ -

పుత్రి కర్మటికే, రక్షః కులశైలాభమాలికే ।

ఉత్తిష్ఠ త్వం తు తుష్టోఽస్మి, గృహణాభిమతం వరం ॥ 7 ॥

కర్మాంశ్యవాచ -

భగవన్ భూతభవ్యేశ, స్యామహం జీవసూచికా ।

అనాయసీ చాయసీ చ, విధేఽర్వయసి చేద్వరం ॥ 8 ॥

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

ఏవమప్యుతి తాముక్ష్య, పునరాహ పితామహః ।

సూచికా సోపసర్దా త్వం, భవిష్యసి విషూచికా ॥ 9 ॥

సూక్ష్మాయా మాయయా, సర్వలోకపొంపొం కరిష్యసి ।

దుర్భోజనా దురారంభాః, మూర్ఖా దుఃస్థితయశ్చ యే ॥ 10 ॥

దుర్దేశవాసినో దుష్టః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।
ప్రవిశ్యాత్త హృదయం ప్రాణిః, పద్మీహది బాధనాత్ ॥ 11 ॥

వాతలేభాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ 12 ॥
గుణాన్వితచికిత్సార్థం, మంత్రోత్తయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మోవాచ -

హిమాద్రేరుత్తరే పార్శ్వ, కర్కటీ నామ రాక్షసీ ॥ 13 ॥
విషూచికాత్త భిధానా సా, నామ్మాష్యవ్యాయ బాధికా ।

తస్యః మంత్రః

ఓం, శ్రీం, ప్రాం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,
ఉత్సాదయ ఉత్సాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః, చంద్రమండల గతోత్తసి స్వాహా । (3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, నృస్య వామకరోదరే ।
మార్జ్ఞయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ 14 ॥

హిమశైలాభముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచిత్రయేత్ ।
కర్కటీం కర్కటాక్రందాం, మంత్రముద్దరమర్దితాం ॥ 15 ॥

అతురం చింతయేచ్చంద్రే, రసాయన హృదిస్తితం ।
అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభ్రమైః ॥ 16 ॥

సాధకో హి శుచిర్మాత్మా, స్వచ్ఛాన్తస్మిసమాహితః ।
క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్చివత్తి విషూచికామ్ ॥ 17 ॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః, గగనగసిద్ధగృహీత, సిద్ధమంత్రః ।
గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః, నిజసురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్జ్వలశ్రీః ॥ 18 ॥
ఇతి శ్రీమహీనవేసిష్టే ఉత్సత్తుప్రీకరిణే వికోసిసప్తితమస్మర్దః

అంధ భీష్మోద్జ్ఞానమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణామృత |

రోగాన్నే నాశయాశేషాన్, ఆపు ధన్యవ్యాహరే హరే || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |

స్వభక్తేభోయై మగ్సహస్రం, వందే ధన్యవ్యాహరిం హరిమ్ || 2 ||

ధన్యవ్యాహరిమం శ్లోకం, భక్త్య నిత్యం పరమ్మి యే |

అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్ని తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్జలోకహస్రాయ,
సర్వమయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణుఁ స్యాహో | ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి | తన్నో ధన్యవ్యాహరిః ప్రచోదయాత్ |

అంధ సీవుపూర్ణార్థిని

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వతరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,

భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్యభూతిం చ సామ్యః |

సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయశమనం భార్యవః, శౌర్యమార్గిః,

దీర్ఘాయుష్మింపికేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ||

అరిష్టాని ప్రణాశ్యన్తు దురితాని భయాని చ |

శాంతిరస్తు పుభం మేంస్తు గ్రహః కుర్వన్తు మంగళమ్ ||

అంధ భీష్మోద్జ్ఞాని : యదక్షరపద్భ్రష్టం, మాత్రాహినం చ యద్భువేత్ |
తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమోఽస్తుతే ||

అంధ భీష్మోద్జ్ఞానమ్ : కాయేన వాచా మనేంద్రియైర్వ్యా,
బుధ్యత్మనా వా ప్రకృతేస్యుభావాత్ |
కరోమి యద్యత్సుకలం పరస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అంధ మంగళమ్ : శ్రియః కాన్తాయ కళ్యాణానిధయే నిధయేఽర్థినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

* * *